

MONTHLY ACTIVITY REPORT

February 2026

Presented by
**Maharashtra State Legal
Services Authority, Mumbai**

INTRODUCTION

This Monthly Activity Report shall give brief introduction about legal awareness and other programmes organized by the State Legal Services Authority, District Legal Services Authorities and Taluka Legal Services Committees in the State of Maharashtra.

1. Organized Awareness Programmes on: NALSA (Child-Friendly Legal Services for Children) Scheme, 2024.
2. Observance of:
  - World Day of Social Justice (20th February)
  - मराठी भाषा संवर्धन दिन (27th February)
3. Organized different / separate awareness programmes on:
  - Rights to Information Act, 2005
  - The Maharashtra Right to Public Services Act, 2015
  - Claims Tribunal Agreed Procedure
4. Organized Training and Seminar / Webinar for Panel Lawyers for improving qualities of legal services.
5. Organized Legal Literacy camps on:
  - Right to Food and Education
  - Victim Compensation Schemes
6. Organized Legal Literacy Programme on:
  - Organizing Special Legal Awareness/Training Programmes in relation to LGBTQIA + Community Members.
  - To take steps to eliminate all forms of violence against the girl child.
  - Maintenance & Welfare of Parents & Senior Citizen Act
7. Organized Awareness programme on POCSO Act at Schools and Colleges.

8. Training Programmes/ Seminars for Counsels of LADCS (at District Headquarters.)
9. Organized Legal Literacy camps on Victim Compensation Schemes.
10. Conducted workshops and Organized awareness programmes, sensitize authorities, managements, employers, employees and adolescent groups with the provisions of the Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013 (POSH Act) as per Judgment of Hon'ble Supreme Court in "Aureliano Fernandes Vs. State of Goa".
11. Organized Special Drive for the Under Trial Prisoners on:
  - Legal awareness of their rights and Availing Legal Services for them.
  - Ensuring representation before the Courts.
12. Organized Awareness Programme on:
  - ADR methods and its benefits.
  - Fundamental duties of the citizens.
13. Organized legal awareness camps in remote/tribal areas with regards to the various welfare schemes of the NALSA/MSLSA.
14. Conducted special awareness programme on the safety and privacy of women in the society.
15. Organized counselling programmes to the family members of the undertrials and convicts from disadvantaged backgrounds.

16. Gave wide publicity of information on NALSA's National Legal aid Helpline Number and NALSA Portal at prominent places in districts.
17. Organized awareness programmes on SOP for access to legal aid services to prisoners, functioning, strengthening and monitoring of PLAC's, informing convicts about remedy in case of conviction/dismissal or reversal or acquittal/ dismissal of bail, awareness and spreading the message of availability of legal aid in public places like Police Station, Post Offices, Bus Stands, Railway Station, Nationalized Bank as per the Judgment of Hon'ble Supreme Court in "Suhas Chakma Vs. Union of India".

Information of Legal Aid & Manodhairya

Information of Legal Aid given at Legal Services Institutions

Total Opening balance (pending from last month)		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
Physical	Online	Physical	Online	Physical	Online	Physical	Online
24	764	2282	125	2181	228	16	775

Information in respect of Manodhairya Scheme

Total Opening balance (pending from last month)		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final
432	1314	107	317	76	312	481	1310

Pendency of Manodhairya Applications

Sr. No.	District	Total Opening balance		Applications received during month		Applications disposed during month		Number of applications pending	
		Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final	Interim	Final
1	Ahmednagar	0	9	0	5	0	12	0	2
2	Akola	0	0	0	12	0	8	0	4
3	Amravati	11	0	51	0	0	0	62	0
4	Aurangabad	1	12	0	4	0	10	1	6
5	Beed	0	17	0	9	0	16	0	0
6	Bhandara	0	33	7	0	5	0	2	33
7	Buldana	0	32	0	5	0	0	0	37
8	Chandrapur	10	10	4	4	0	0	14	14
9	Dhule	0	35	3	0	2	0	1	35
10	Gadchiroli	107	39	5	0	8	1	104	38
11	Gondia	1	0	6	6	6	6	0	0
12	Jalgaon	0	53	0	6	0	29	0	30
13	Jalna	0	6	0	0	0	0	0	6
14	Kolhapur	0	82	0	7	0	0	0	89
15	Latur	0	55	0	8	0	27	0	36
16	Nagpur	0	187	0	11	0	0	0	198
17	Nanded	0	80	0	1	0	19	0	62
18	Nandurbar	14	14	1	1	0	0	15	15
19	Nashik	1	33	0	9	0	16	0	27
20	Osmanabad	1	14	2	0	0	0	3	14
21	Parbhani	0	31	5	0	5	15	0	16
22	Pune	0	88	0	43	0	41	0	90
23	Raigad	46	70	13	22	22	18	37	74
24	Ratnagiri	26	0	0	3	0	3	26	0
25	Sangli	0	27	0	5	0	17	0	15
26	Satara	0	80	0	5	0	4	0	81
27	Sindhudurg	0	0	0	1	0	1	0	0
28	Solapur	0	43	0	10	0	16	0	37
29	Thane	0	72	0	63	0	0	0	135
30	Wardha	3	4	1	0	4	2	0	2
31	Washim	0	5	0	0	0	0	0	5
32	Yavatmal	13	17	9	0	23	0	19	17
33	Mumbai sub	198	109	0	56	1	37	197	128
34	Mumbai	0	57	0	21	0	14	0	64
	Total	432	1314	107	317	76	312	481	1310

Matters Settled through Mediation

Name of District	Pending	Referred Cases	Settled Cases	Not Settled cases	Total Disposal	Ra Ratio
MMMC, Mumbai	325	34	4	27	31	1
CCCC & SCC, Mumbai	220	519	87	250	337	2
CMM & FC Mumbai	215	600	87	0	87	2
MACT Mumbai	15	21	21	1	22	1
Industrial Court, Mum	78	63	11	8	19	5
Kolhapur Circuit bench	104	65	3	12	15	2
Kolhapur	4795	1742	67	1117	1184	1
Nashik	4054	880	86	577	663	1
Pune	4074	583	62	221	283	2
Ratnagiri	1048	397	19	149	168	1
Raigad	2931	1829	36	146	182	2
Satara	983	270	31	134	165	1
Sangli	2309	873	60	179	239	2
Sindhudurg-Ors	262	82	14	54	68	2
Solapur	1517	273	69	276	345	2
Thane	7757	1076	104	1007	1111	1
Total	30687	9307	761	4158	4919	1
HCLSC, Nagpur	195	121	14	113	127	1
Akola	4225	1207	22	126	148	1
Amravati	1114	660	43	296	339	1
Bhandara	2673	637	28	176	204	1
Buldana	1391	1262	102	120	222	4
Chandrapur	733	481	93	154	247	3
Gadchiroli	440	103	6	63	69	1
Gondia	425	118	10	95	105	1
Nagpur	4822	1627	131	868	999	1
Wardha	1108	517	34	92	126	2
Washim	533	246	37	108	145	2
Yavatmal	509	307	52	153	205	2
Total	18168	7286	572	2364	2936	1
HCLSC, Aurangabad	267	110	11	46	57	1
Ahmednagar	20373	11401	278	458	736	3
Aurangabad	1166	413	1317	73	1390	9
Beed	838	398	154	101	255	6
Dhule	1768	490	24	1026	1050	1
Jalgaon	398	193	31	125	156	2
Jalna	977	374	14	239	253	1
Latur	1310	759	60	274	334	1
Nanded	857	345	47	95	142	3
Nandurbar	726	224	23	170	193	1
Osmanabad	777	343	70	168	238	2
Parbhani	671	534	50	210	260	1

Data of Pre-litigation Counseling Centers – (Let's Talk)

District	Referred	Settled	Unsettled
Ahmednagar	26	01	24
Amravati	02	0	02
Aurangabad	05	02	03
Nagpur	13	0	05
Nashik	12	07	12
Pune	62	11	05
Thane	02	01	01
Yavatmal	01	02	01
High Court Bombay	01	0	0
Total	124	24	53

Consolidated data of Post- litigation Counseling Centers - (Sukoon)

District	Referred	Settled	Unsettled
Ahmednagar	0	0	0
Amravati	0	0	01
HCLSSC Aurangabad	0	0	0
Pune	03	0	0
Yavatmal	0	01	0
DLSA Mumbai	0	0	0
CJM Mumbai Suburban	05	0	04
Family Court, Mumbai	02	0	0
High Court Bombay	0	0	0
Belapur Family Court	10	03	0
Total	20	04	05

STATISTICAL INFORMATION FOR **THE MONTH OF FEBRUARY-2026**

	Disposal Cases	Total of all Mediation/ ADR Centers
A	No. of cases pending in the beginning of the month	59956
B	No. of cases received during the month	32177
C	Cases settled through Mediation	3412
D	Cases returned as not settled	9507
E	Non-starter cases which were returned as mediation could not commenced	253
F	No of Cases pending at the end of the month	78983
G	Percentage (%) of settlement	26%

Awareness Programmes

Sr. No.	Particulars	No. of Persons attended	No. of Persons benefitted
1	Organized awareness programme on: NALSA (Legal Services to Persons with Mental Illness and Persons with Intellectual Disabilities) Scheme, 2024	17098	75
2	Observance of: World Day of Social Justice (20th February)	19282	345
3	Observance of: मराठी भाषा संवर्धन दिन (27th February)	20725	636
4	Organized awareness programmes on: Rights to Information Act, 2005	23367	309
5	Organized awareness programmes on: The Maharashtra Right to Public Services Act, 2015	16579	160
6	Organized awareness programmes on: Claims Tribunal Agreed Procedure	11172	60
7	Organized Training and Seminar / Webinar for Panel Lawyers for improving qualities of Legal Services	15148	30
8	Organized Legal Literacy camps on: Right to Food and Education	17564	260
9	Organized Legal Literacy camps on: Victim Compensation Schemes	15795	220
10	Organized Legal Literacy Programme on: Organizing Special Legal Awareness/Training Programmes in relation to LGBTQIA + Community Members.	12793	25
11	Organized Legal Literacy Programme on: To take steps to eliminate all forms of violence against the girl child	17040	175
12	Organized Legal Literacy Programme on: The Maintenance & Welfare of Parents & Senior Citizen Act, 2007	15240	177
13	Organized Awareness programme on Protection of Children from Sexual Offences Act, 2012 (POCSO Act) at Schools and Colleges	27699	1090
14	Training Programme/Seminar for Counsels of Legal Aid Defense Counsel System (at District Headquarters.)	6847	30
15	Organized Legal Literacy camps on Victim Compensation Schemes	20348	30
16	Organized legal literacy camps and workshops in Human-Wildlife conflict prone areas as per NALSA scheme on Access to Justice for Victims of Human-Wildlife Conflict (HWC), 2025	28577	485

Sr. No.	Particulars	No. of Persons attended	No. of Persons benefitted
17	Organized awareness sessions in Jails, Police Stations and other relevant locations pertaining to Rights, availability of Legal Aid and Mechanisms under the NALSA Supporting Potential and Resilience of the Unseen, Held-back and Affected (SPRUHA) Scheme, 2025 and awareness programme on SOP as per the Judgement of Hon'ble Supreme Court in "Suhas Chakma Vs. Union of India".	12151	0
18	Organized Awareness Programme on: ADR methods and its benefits.	15396	204
19	Organized Awareness Programme on: Fundamental Duties of the citizen	20792	255
20	Conducted legal awareness programs to disseminate information regarding the rights of tribal communities, government welfare schemes and free legal aid services as per NALSA (SAMVAD -Strengthening Access to Justice for Marginalized, Vulnerable Adivasis and Denotified/ Nomadic Tribes) Scheme, 2025	18657	125
21	Conducted special awareness programme on the safety and privacy of Women in the society	22523	80
22	Organized counselling programmes to the family members of the Under Trials and Convicts from disadvantaged backgrounds	13732	0
23	Gave wide publicity of information on NALSA's National Legal aid Helpline Number and NALSA Portal at prominent places in districts	20138	87
24	Organized sensitization programme in every taluka, focusing on awareness, education, prevention and rehabilitation measures as per "NALSA (DAWN - Drug Awareness and Wellness Navigation - For a Drug Free India) Scheme, 2025.	15912	1,615
25	Organized Legal awareness sessions/camps under the name "Ghar Ghar Mein Nyay ki JAGRITI" on monthly basis by the District/Taluk JAGRITI Unit provided in NALSA (JAGRITI - Justice Awareness for Grassroots Information and Transparency Initiative) Scheme, 2025	30093	97

Zonal Conference on (Mediation Zone – 2)

Zonal Conference on (Mediation Zone – 2) was organized by Maharashtra State Legal Services Authority, Mumbai and Main Mediation Monitoring Committee, Bombay High Court in coordination with Mediation Monitoring Sub-committee, Nagpur and Mediation Monitoring Sub-committee, Aurangabad & District Legal Services Authority, Nagpur on 1st February, 2026

Maharashtra State Legal Services Authority in Collaboration with International Justice Mission (IJM) held on 8th February, 2026 at Aurangabad

**Two – Day’s Orientation Seminar for
Empanelled Mediators organized by Main
Mediation Monitoring Committee, Bombay
High Court in Co-ordination with District
Legal Services Authority, Aurangabad held
on 8th & 9th February, 2026**

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Amravati on 8th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Aurangabad on 14th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized
by The District Legal Services Authority,
Parbhani on 14th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized
by The District Legal Services Authority,
Raigad on 14th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Sangli on 14th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Washim on 14th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized
by The District Legal Services Authority,
Nagpur on 15th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Ahmednagar on 22nd February, 2026

**Mega Legal Services Camp Organized by
The District Legal Services Authority, Akola
on 22nd February, 2026**

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Chandrapur on 22nd February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Yavatmal on 22nd February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Dhule on 28th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Jalna on 28th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized
by The District Legal Services Authority,
Latur on 28th February, 2026

**Mega Legal Services Camp Organized by
The District Legal Services Authority, Satara
on 28th February, 2026**

Mega Legal Services Camp Organized
by The District Legal Services Authority,
Nanded on 28th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Pune on 28th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by The District Legal Services Authority, Solapur on 28th February, 2026

Mega Legal Services Camp Organized by
The District Legal Services Authority,
Mumbai & Mumbai Suburban on 22nd
February, 2026

AHMEDNAGAR

Awareness Programme on Right to Food & Education, POCSO Act, 2012, DAWN Scheme and Information on NALSA Helpline No. 15100 at Shri Durga Devi Vidyalaya, Dhavalpuri – Ahmednagar.

AKOLA

Awareness Programme on Child - Friendly Legal Services for Children Scheme at Late Kannu Bhai Blind School, Malkapur - Akola.

AMRAVATI

Awareness Programme on Fundamental duties of the citizens & POCSO Act, 2012 at Shriram Vidyalaya – Amravati.

AURANGABAD

Awareness Programme on Marathi Language Day (मराठी भाषा संवर्धन दिन), Victim Compensation Schemes, Maintenance & Welfare of Parents & Senior Citizen Act at Agrangonya Public School & Eureka Infosys School - Aurangabad.

BEED

Awareness Programme on Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012 organized by Lawyers' Association at a School in Kaij – Beed.

BHANDARA

Awareness Programme on World Day of Social Justice at Mahila Samj Vidyalay, Bhandara.

BULDHANA

Awareness Programme on Right to Food & Education and Information on NALSA Helpline No. 15100 at Jambrun - Buldhana.

CHANDRAPUR

Awareness Programme on Maharashtra Right to Public Services Act, 2015, Maintenance & Welfare of Parents & Senior Citizen Act at Rural Hospital, Saoli – Chandrapur.

DHULE

Awareness Programme on POCSO Act, Right to Food & Education and Information on NALSA Helpline No. 15100 at Ram Krishna Mandir, Nimgul - Dhule.

GADCHIROLI

Awareness Programme on Availability of Legal Aid & Mechanism under the NALSA Supporting potential & resilience of the unseen, held back & affected (SPRUHA) Scheme 2025 & SOP as per the Judgement of Hon'ble Supreme Court in Suhas Chakma Vs. Union of India at District Jail – Gadchiroli.

GONDIA

Awareness Programme on Marathi Language Day (मराठी भाषा संवर्धन दिन) at District Court - Gondia.

JALGAON

Awareness Programme on World Day of Social Justice at Shakuntala Secondary School – Jalgaon.

JALNA

Awareness Programme on World Day of Social Justice, Victim Compensation Schemes, Fundamental duties of the citizens and ADR methods & its benefits at Tandulvadi – Jalna.

KOLHAPUR

Awareness Programme on World Day of Social Justice at C- Level , Kale- Kherivade Court – Kolhapur.

LATUR

Awareness Programme on Marathi Language Day (मराठी भाषा संवर्धन दिन) at Maharashtra College, Nilanga - Latur.

NAGPUR

Awareness Programme on Bal Vivah Mukht Bharat, Right to Food & Education and Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012 at Kamptee Police Station, Kamptee – Nagpur.

NANDED

Organized counselling programmes for the family members of Under Trial Prisoners and Convicts from disadvantaged backgrounds at District Prison II – Nanded.

NANDURBAR

Awareness Programme on POSH & POCSO Act & various NALSA Schemes at Taloda Nagarpalika - Nandurbar.

NASHIK

Awareness Programme on Right to Information Act, 2005, The Maharashtra Right to Public Services Act, 2015, Claims Tribunal Agreed Procedure at Vidhi Seva Sadan, District Legal Services Authority, Nashik.

OSMANABAD

Awareness Programme on NALSA (Child Friendly Legal Services for Children) Scheme, at Nagnath Differently Challenged Boy's School, District - Dharashiv - Osmanabad.

PARBHANI

Awareness Programme on World Day Of Social Justice at Government Tribal Girl's Shelter - Parbhani.

PUNE

Organized Special Legal Awareness/Training Programmes in relation to LGBTQIA+ Community Members at Samaaj Kalyan Office, Vishranwadi – Pune.

RAIGAD

Awareness Programme on Protection of Children From Sexual Offences Act, 2012 (POSCO) at S.T Depot – Alibaug, Raigad.

RATNAGIRI

Awareness Programme on Right to Food and Education at Mahalaxmi High school Khedshi , Ratnagiri.

SANGLI

Legal Awareness Programme Camp by District Legal Services Authority at Dadukaka Bhide Children's/Observation Home Pushpraj Chouk - Sangli

SATARA

Awareness Programme on POCSO Act, DAWN Scheme 2025 at Sainik School - Satara.

SINDHUDURG

**Awareness Programme on POSCO Act at Yashwantrao
Bhosale Institute of Technology– Sindhudurg.**

THANE

Awareness Programme on POSCO Act at DLSA Thane Office, 2nd Floor - Thane.

WARDHA

Marathi Language Conservation Day (मराठी भाषा संवर्धन दिन) at Taluka Legal Services Committee Arvi, Under Civil and Criminal Court Arvi- Wardha.

WASHIM

Awareness Programme on Bail Parole Furlough Rights of Prisoners & Legal Services to them at District Prison Class-1, Washim.

YAVATMAL

Awareness Programme on Balika Divas & POCSO Act at Mahila Vidyalaya – Yavatmal.

MUMBAI DISTRICT

Awareness Programme in relation to LGBTQIA+ Community Members at Police Auditorium Hall, Byculla East, Mumbai DLSA.

MUMBAI SUB-URBAN

Awareness Programme on Steps to eliminate all forms of violence against the girl child at Family court Bandra - Mumbai Suburban.

ARTICLES IN NEWS PAPERS

कराटे प्रशिक्षणातून मुली मानसिक, शारीरिकदृष्ट्या सक्षम : न्यायाधीश ब्रह्मे

सांगली, ता. ३१ : "कराटे प्रशिक्षणातून कन्या सबलीकरण होत आहे. प्रशिक्षणामुळे मुलींमध्ये केवळ शारीरिक ताकदच नव्हे, तर मानसिक सक्षमता आणि आत्मसन्मान वाढेल," असे प्रतिपादन प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश एन. के. ब्रह्मे यांनी केले.

पोदार इंटरनॅशनल स्कूल येथे कराटे प्रशिक्षण प्रात्यक्षिक कार्यक्रमात अध्यक्षस्थानावरून ते बोलत होते. जिल्हाधिकारी अशोक काकडे प्रमुख पाहुणे होते. यावेळी उपजिल्हाधिकारी शिवाजी जगताप, प्राथमिक शिक्षणाधिकारी मोहन गायकवाड, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव गि. ग. कांबळे, जिल्हा माहिती अधिकारी संप्रदा बोंडकर, पोदार इंटरनॅशनल स्कूलचे प्राचार्य गजानन पाटील व्यासपोटावर होते. जिल्हाधिकारी काकडे यांच्या संकल्पनेतून शाळेमध्ये मुलींना कराटे प्रशिक्षण दिले जात आहे.

श्री. ब्रह्मे म्हणाले, "कराटे प्रशिक्षणामुळे मुलींमध्ये आत्मविश्वास, शिस्त, प्रसंगावधान आणि धाडस

सांगली : सत्र न्यायाधीश एन. के. ब्रह्मे, जिल्हाधिकारी अशोक काकडे यांच्यासमोर कराटे प्रात्यक्षिक दाखवताना विद्यार्थिनी.

विकसित होत आहे. शारीरिक तंदुस्तीबरोबरच मानसिक कणखरतेतून स्वतःच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी स्वतः घेण्याची जाणीव मुलींमध्ये निर्माण होईल." श्री. काकडे म्हणाले, "कराटे प्रशिक्षण हे शरीराबरोबरच मनाला कणखर बनवते. विद्यार्थिनींनी येत्या आंतरराष्ट्रीय महिला दिनापर्यंत यलो बेल्ट मिळवण्यापर्यंत मजल मारावी."

श्री. गायकवाड यांनी ५०० हून

अधिक संख्या असलेल्या ५० शाळांत, दर शनिवारी सकाळी ८ ते ९ यावेळेस कराटे प्रशिक्षणाचा उपक्रम राबवला जात असल्याचे सांगितले. सुरेश चौधरी आणि स्वाती यादव यांच्या मार्गदर्शनात होत आहे. यावेळी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील अनुरथ कदम, विधी सेवा प्राधिकरणाचे संदीप आंबेकर, स्कूलचे शिक्षक, विद्यार्थिनी उपस्थित होते. यावेळी इशिका मिश्रा हिने आभार मानले.

बोरिवली न्यायालयात 'मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा' साजरा न्यायिक कामकाजात मराठीचा अधिक वापर करण्याचे आवाहन

मुंबई । प्रतिनिधी

मराठी भाषेचे जतन आणि संवर्धन करण्याच्या उद्देशाने राज्य सरकारच्या निर्देशानुसार साजऱ्या होणाऱ्या मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा अंतर्गत बोरिवली न्यायालयीन केंद्रात विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. २३ जानेवारी २०२६ रोजी मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, ६७ वे न्यायालय, बोरिवली यांच्या न्यायालयीन कक्षात हा कार्यक्रम पार पडला. कार्यक्रमाला अतिरिक्त मुख्य न्यायदंडाधिकारी श्री. बी. एन. चिकणे (२४ वे न्यायालय), न्यायदंडाधिकारी (प्रथम वर्ग) श्री. शिवदत्त पाटील (२६ वे न्यायालय), श्री. शिवाजी खलाणे (४३ वे न्यायालय), श्री. ए. एम. मुजावर (१७ वे न्यायालय), आणि श्री. विजय चौगुले (६८ वे न्यायालय) यांसह इतर न्यायिक अधिकारी, कर्मचारी वर्ग, पोलीस अधिकारी, वकील वर्ग तसेच सरकारी अभियोक्ता उपस्थित होते.

न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये मराठी भाषेचा जास्तीत जास्त वापर व्हावा आणि मराठी भाषेचे संवर्धन व्हावे या विषयावर सखोल चर्चा झाली.

उपस्थित मान्यवरांनी मराठी भाषेच्या महत्त्वावर प्रकाश टाकला. कार्यक्रमाची सुरुवात बोरिवली बार असोसिएशनचे अध्यक्ष श्री. गिरी यांनी केली. ड.एम. के. गिरी, ड. राहुल आव्हाड, ड. अनिल जगताप, आणि ड. वर्षा केकाने यांनी मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त भाषणे केली. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी श्री. ए.एम.मुजावर यांनी मराठी भाषेचे महत्त्व सर्वांना पटवून दिले. न्यायालयीन दैनंदिन कामकाजात मराठीचा सक्रिय वापर व्हावा, यासाठी त्यांनी सर्वांना प्रेरणादायी मार्गदर्शन केले आणि ठाम

आवाहन केले. कार्यक्रमाच्या समारोपात बोरिवली बार असोसिएशनचे अध्यक्ष श्री. गिरी यांनी सर्व सहभागींचे आभार मानून कार्यक्रमाची सांगता केली. या उपक्रमामुळे न्यायालयीन यंत्रणेत मराठी भाषेचा वापर वाढवण्याची दिशा अधिक मजबूत होईल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात येत आहे. राज्यभरातील विविध न्यायालयांमध्ये आणि शासकीय कार्यालयांमध्ये असेच कार्यक्रम राबवले जात असून, मराठी भाषेच्या अभिमान आणि वापराला चालना मिळावी, हीच या पंधरवड्याची मुख्य संकल्पना आहे.

न्यायालयीन व्यवहारात मराठीचा अधिकाधिक वापर आवश्यक : पेंठकर

हिराचंद नेमचंद कॉलेजमध्ये मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा उत्साहात

शहर संचार

► सोलापूर, दि. १-

न्यायालयीन व्यवहारात मराठी भाषेचा अधिकाधिक वापर व्हावा, यासाठी सर्वांनी प्रयत्न करणे गरजेचे आहे, असे प्रतिपादन सोलापूर जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव प्रशांत पेंठकर यांनी केले. फोक्सो कायद्याबाबत सविस्तर माहिती देत त्यांनी विद्यार्थ्यांना कायद्याविषयी जागरूक राहण्याचे आवाहन केले. तसेच एकत्र काम केल्यास यश निश्चित मिळते. सर्वांनी मिळून प्रयत्न केल्यास कोणतेही आव्हान सहज पार करता येते, असा आशावादी संदेशही त्यांनी दिला.

अशोक चौक येथील हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स आणि जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा विविध उपक्रमांनी मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी मराठी भाषेचा न्यायालयीन कामकाजातील वापर, फोक्सो कायदा तसेच सोशल मीडियाच्या माध्यमातून व्यक्त होणाऱ्या आजच्या तरुणाईची भूमिका यांसारख्या समकालीन विषयांवर

► सोलापूर : हिराचंद नेमचंद कॉलेजमध्ये मार्गदर्शन करताना जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव प्रशांत पेंठकर.

मार्गदर्शनपर विचार मांडण्यात आले.

या कार्यक्रमात प्रमुख वक्ते म्हणून जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव पेंठकर बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. सत्यजित शहा हे होते. याप्रसंगी प्रा. भीमगोंडा पाटील व मराठी वाङ्मय मंडळाचे विद्यार्थी अध्यक्ष योगिनाथ माळी यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या रॅनल विधिज्ञ अॅड. अनुराधा कदम यांनी केले. प्रा. अजित देवसाळे यांनी मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडाचे महत्त्व, त्यामागील उद्दिष्टे व भाषेच्या जतनासाठी प्रत्येकाने

उचलावयाची पावले याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. सोशल मीडियाच्या युगात तरुणांनी मराठी भाषेचा अभिमान बाळगून शुद्ध व समृद्ध भाषेचा वापर करावा, असे त्यांनी सांगितले.

या पंधरवडाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेविषयी अभिमान, काव्यदेविषयक जागरूकता व सामाजिक जबाबदारीची भावना दृढ झाल्याचे समाधान आयोजकांनी व्यक्त केले.

दरम्यान, मराठी भाषा संवर्धन पंधरवड्यानिमित्त निबंध लेखन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत प्रथम क्रमांक गिरिजा गुस्ताथ चौगुले, द्वितीय क्रमांक ज्ञानेश्वरी श्रीराम घायळ

तर तृतीय क्रमांक मुदीप आनंद भंडारे यांनी पटकावला. स्पॅस प्रा. देवसाळे यांनी मार्गदर्शन केले.

निबंध स्पर्धेतील विजेत्या विद्यार्थ्यांना प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश मनोज शर्मा व पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाचे सहायक कुलसचिव व मराठी भाषा दक्षता अधिकारी डॉ. शिवाजी शिंदे यांच्या हस्ते पारितोषिके प्रदान करण्यात आली. यावेळी महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कोमल चव्हाण यांनी केले तर आभार राहुल बिराजदार यांनी मानले.

पत्रा त
मंडळा

► सोलापूर येथील पत्र मंडळाचे पाश्चिमात्य बँटकीत उत्सव गिरी सचिवपद जाणवत एकमताने करण्यात

मंडळा माजी यांच्या बँटकीत बँटकीत शिवाजी पुण्यहार

करण्यात प्रज्वल खजिनदार कायस्थी निवड प्रमुख मचाचुकस प्रमुख अनिकेत म्हणून भोसले तसेच सांस्कृतिक निर्णय घे

य

पुण्य नगरी

संवेदनशील खटल्यांसंदर्भात सरकारी वकिलांची कार्यशाळा

नाशिक : जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण आणि विपला फाउंडेशन, नाशिक यांच्या संयुक्त विद्यमाने सरकारी अभियोक्त्यांसाठी एकदिवसीय कार्यशाळा घेण्यात आली. लैंगिक शोषणापासून लहान मुलांचे संरक्षण कायदा (पाँक्सो) तसेच अनैतिक वाहतूक प्रतिबंध कायदा (पिटा) अंतर्गत खटल्यांतील संवेदनशील बाबींची जाणीव करून देणे हा या कार्यशाळेचा उद्देश होता. कार्यशाळेत संबंधित कायदे, न्यायालयीन प्रक्रिया आणि पीडिताभिमुख दृष्टिकोन यावर मार्गदर्शन करण्यात आले.

हॉटेल सिटाडेल येथे जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे सचिव सुहास भोसले यांच्या

मार्गदर्शनाखाली झालेल्या या कार्यशाळेत नाशिक जिल्ह्यातील पाँक्सो व पिटा हे विशेष खटले हाताळणारे सरकारी अभियोक्ते आणि सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता यांनी सहभाग नोंदविला. कार्यशाळेचे उद्घाटन अतिरिक्त जिल्हा सरकारी अभियोक्ता लीना

चव्हाण, रश्मी जाधव तसेच विपला फाउंडेशनच्या कायदेशीर विभागप्रमुख नंदिनी ठक्कर-सिंग आदींच्या हस्ते झाले.

या कार्यशाळेत तज्ज्ञ मार्गदर्शक प्रवीण कदम व ठक्कर-सिंग यांनी पाँक्सो कायदा तसेच पिटा या संबंधित खटल्यामध्ये पीडितांचे पुनर्वसन आणि समुपदेशन

यावर मार्गदर्शन केले. ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्त्या आसावरी देशपांडे यांनी आभार मानले. कार्यक्रमास फाउंडेशनचे प्रकल्प व्यवस्थापक श्रुती जाधव-शुक्ल व कु. गोदावरी देवकाते उपस्थित होत्या. कार्यशाळा यशस्वीतेसाठी सरकारी अभियोक्ता अजय मिसर यांचे सहकार्य लाभले.

Nashik Edition

Feb 03, 2026 Page No. 03

Powered by: erelego.com

आशा मोहिमेअंतर्गत संत नामदेव विद्यालयात जनजागृती । बाल विवाहाच्या दुष्परिणामांची दिली माहिती

बालविवाहमुक्त भारतासाठी विद्यार्थ्यांची सामूहिक शपथ

लातूर : प्रतिनिधी

बालविवाह मुक्त भारत अभियान आणि मराठी भाषा संवर्धन पंचरचाडवाच्या अंतर्गत महिला व बाल विकास मंत्रालय, भारत सरकार तसेच राष्ट्रीय विधो सेवा प्राधिकरण यांच्या आशा मोहिमेअंतर्गत लातूर जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरण व लातूर येथील संत नामदेव माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने नुकतेच विशेष जनजागृती कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

याप्रसंगी प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश तथा जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरणचे अध्यक्ष सचिव भारूका यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित

या कार्यक्रमात जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरणाचे सचिव व्यंकटेश गिरवलकर यांनी प्रमुख मार्गदर्शन केले. बाल विवाहाचे दुष्परिणाम, बाल

विवाह प्रतिबंधक कायदा २००६, बाल संरक्षणाशी संबंधित विविध कायदे याबाबत सविस्तर माहिती देताना त्यांनी विद्यार्थ्यांना बाल विवाहास कटोर विरोध

करण्याचे आवाहन केले. तसेच बाल विवाहामुळे मुलींचे शिक्षण, आरोग्य आणि सर्वांगीण विकासावर विपरीत परिणाम होतो. विवाहासाठी मुलीचे किमान वय १८ वर्षे आणि मुलाचे २१ वर्षे असणे आवश्यक आहे, असे त्यांनी सांगितले.

या कार्यक्रमात मुख्याध्यापिका बी. एस. परमे, मुख्य न्यायवक्ता ए. जे. तिबारी, बालसंरक्षण अधिकारी घमनांद कांबळे यांच्यासह विद्यालयातील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते. गिरवलकर तसेच इतर मान्यवरांच्या आवाहनानुसार उपस्थित सर्व विद्यार्थ्यांनी बालविवाह मुक्त भारत निर्माण करण्यासाठी सामूहिक शपथ घेतली.

जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरणच्या विद्यमाने विधो साक्षरता कार्यक्रम

अलिबाग (रत्नाकर पाटील) - जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरण रायगड-अलिबाग यांच्या विद्यमाने मेडिकल कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांसाठी विधो साक्षरता कार्यक्रम संपन्न. प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश तथा जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरणचे अध्यक्ष माननीय श्री. राजेंद्र द. सावंत यांच्या मार्गदर्शनाखाली व्ही. ए. सी.सी. एच. केळुस्कर होमिओपॅथिक मेडिकल कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांसाठी विधो साक्षरता कार्यक्रमाचे आयोजन दिनांक २ फेब्रुवारी २०२६ रोजी करण्यात आले.

या कार्यक्रमात प्रमुख वक्त्या अॅड. मनीषा नागावकर (असिस्टंट एलईडीसीएस) यांनी राष्ट्रीय विधो सेवा प्राधिकरण (NALSA) च्या कार्याविषयी सविस्तर माहिती दिली. तसेच POCSO कायदा (बाल लैंगिक अत्याचार प्रतिबंधक कायदा) याबाबत मार्गदर्शन केले. यासोबतच मोटर अपघात कायदा व त्याअंतर्गत

मिळणाऱ्या कायदेशीर हक्कांची माहिती उपस्थिताना देण्यात आली. तसेच अॅड. उषा पाटील (असिस्टंट एलईडीसीएस) यांनी नालसाच्या D.O.N. व जागृती योजनेबाबत सविस्तर माहिती दिली. याशिवाय LGBT-QIA+ कम्युनिटी मॅम्बर्स यांच्या हक्क व कायदेशीर संरक्षणाविषयी मार्गदर्शन करण्यात

आले. कार्यक्रमाच्या अघासस्थानी माननीय श्रीमती तेजस्विनी निराळे, वरिष्ठ दिव्यांगी न्यायाधीश तथा सचिव, जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरण रायगड-अलिबाग, जन्मता शिक्षण मंडळाच्या उपाध्यक्षा नगरसेविका साक्षी गौतम पाटील आदी उपस्थित होत्या. आपल्या अध्यक्षीय भाषणात त्यांनी "All Forms of Vio-

lence Against the Girl Child" या विषयावर मार्गदर्शन करताना कायदा सबासक्ती समान असून तळागळ्यातील घटकांपर्यंत न्याय पोहोचवणे हे जिल्हा विधो सेवा प्राधिकरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट असल्याचे सांगितले.

यावेळी त्यांनी PLV (Para Legal Volunteer) व Panel Lawyer यांच्या कार्य व जबाबदाऱ्यांविषयी सविस्तर माहिती दिली. तसेच विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे समाधानकारक निरसन करायला आले. विद्यार्थ्यांमध्ये कायदाबाबत जागरूकता निर्माण करण्यावर विशेष भर देण्यात आला.

या कार्यक्रमात उपस्थित विद्यार्थ्यांना विविध कायदे, योजना व कायदेशीर हक्क यांची उपयुक्त माहिती मिळाली असून विधो साक्षरतेस कालना मिळाली आहे. कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक, सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन अॅड. निलेश्वर शेख (असिस्टंट एलईडीसीएस) यांनी केले.

योजनांचा लाभ हवाय ; मग 'वाटाने लॉन'ला चला!

अजिंक्य भारत । प्रतिनिधी

वाशिम, दि. ३ : 'शासनाच्या कल्याणकारी योजना केवळ कागदावर मर्यादित न राहता, त्या समाजातील शेवटच्या आणि गरजू घटकांपर्यंत पोहोचणे आवश्यक आहे. प्रशासन आणि विधी सेवा प्राधिकरणाने समन्वयाने काम केल्यास वंचितांना खऱ्या अर्थाने न्याय मिळेल,' असे प्रतिपादन प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश न्या. अनिल सुब्रमण्यम यांनी केले. जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या वतीने शनिवार, १४ फेब्रुवारी २०२६ रोजी वाशिम येथील वाटाने लॉनमध्ये 'महाशिविर व शासकीय योजनांचा महामेळावा' आयोजित करण्यात आला आहे. या उपक्रमाच्या पूर्वतयारीसाठी जिल्हा न्यायालयात आयोजित बैठकीत ते बोलत होते. यावेळी जिल्हा न्यायाधीश जे. पी. झपाटे, विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव विठ्ठल चौखंडे यांच्यासह वरिष्ठ न्यायाधीश व वकील संघाचे

मोफत कायदेशीर सल्ल्याचीही संधी

पदाधिकारी उपस्थित होते. या महामेळाव्याचे उद्घाटन मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती तथा वाशिम जिल्ह्याचे पालक न्यायमूर्ती अभय जे. मंत्री आणि न्या. एम. एम. नेरलीकर यांच्या हस्ते होणार आहे. सकाळी १० ते सायंकाळी ५ या वेळेत चालणाऱ्या या मेळाव्यात नागरिकांना मोफत कायदेशीर सल्ला, तक्रार निवारण आणि विविध शासकीय योजनांची प्रत्यक्ष माहिती दिली जाईल. या शिबिरात आरोग्य, शिक्षण, समाजकल्याण, महिला व बालविकास, पोलिस, आरटीओ आणि कौशल्य विकास अशा विविध विभागांचे स्टॉल्स लावले जाणार आहेत. विशेषतः महिला, ज्येष्ठ नागरिक, दिव्यांग आणि शेतकऱ्यांसाठी असलेल्या योजनांवर अधिक भर दिला जाणार आहे.

Human trafficking red-flagged

Youth-led 'Walk for Freedom' raises awareness

Chaitrally Deshmukh Tajane
chaitrally.deshmukh@punetimesmirror.com
@ThePuneMirror

As part of a nationwide public awareness campaign against human trafficking, over 130 citizens and youth volunteers participated in a silent march titled 'Walk for Freedom' in Pune recently. The march was organised to highlight the grim realities of human trafficking and modern-day slavery, and to encourage citizens to take active responsibility in identifying and reporting exploitation.

According to the International Labour Organisation, nearly 49.6 million people worldwide are trapped in modern slavery. The Crime in India Report 2015 reveals that an average of four children are trafficked daily, with children learning nearly half of all trafficking victims — underscoring the urgency of sustained public action.

A 'walk across India'

The awareness walk was held simultaneously at more than 30 locations across India, with Pune emerging as one of the key centres of participation. The event was inaugurated by

Mahendra Mahajan, Principal District and Sessions Judge, Pune, and Chairperson, DLSA, flagging off the rally

Principal District and Sessions Judge of Pune and Chairperson of District Legal Services Authority, Mahendra Mahajan. Ravati Deshpande, Secretary, DLSA, was the guest of honour.

Addressing the participants, Judge Mahajan took a firm stand against domestic child labour, stating, "Getting children to wash utensils at home is not work; it is slavery." He emphasised that eradicating such practices is not merely the responsibility of the govern-

ment, but a collective duty of society, the state, the nation, and every individual.

Explaining the role of the DLSA, Judge Mahajan noted that under the aegis of the Supreme Court, legal services institutions function at national, state, district, and taluka levels to spread legal awareness, eradicate bonded labour and slavery, prevent human trafficking, and ensure justice for vulnerable sections. He expressed concern that even after 75 years of independence, many citizens — edu-

cated and uneducated alike — remain unaware of their legal rights. He lauded organisations such as Asha Care Trust and other NGOs for contributing to this cause despite limited resources, calling their work essential in stopping practices that are not only illegal but deeply inhuman.

During an interactive session, a woman participant raised a question on how domestic child labour could be effectively stopped. Responding firmly, Ravati Deshpande said, "If we truly want to end child labour, the

change must begin with us." She appealed to citizens to stop employing children in their own homes and to actively discourage neighbours, relatives, and society at large from doing so. She also stressed the importance of informing parents about government welfare schemes to bring children back into the mainstream education system.

Judge Mahajan further drew attention to the exploitation of children at traffic signals, where minors are often seen cleaning windshields or selling items. "The intention is singular — to extract money from children," he said, urging citizens to report child labour found in homes, hotels, tea stalls, or commercial establishments. He underlined that laws alone cannot end exploitation; social consciousness and responsibility are crucial.

The 'Walk for Freedom' was conducted as a silent march through prominent roads of Kharagam Park, with participants holding placards depicting the harsh realities of human trafficking. The march symbolised solidarity with victims whose voices are often silenced.

Participants were educated on identifying signs of trafficking and provided with key helpline numbers — 1096/Childline, 181 (Women's Helpline), and 1930 (Cyber Crime Helpline)—which many saved on their phones, pledging to act as vigilant citizens.

देशोन्नती

बालविवाह मुक्त भारतासाठी विद्यार्थ्यांची सामूहिक शपथ

देशोन्नती वृत्तसंकलन

लातूर : बालविवाह मुक्त भारत अभियान आणि मराठी भाषा संवर्धन पंधरवाड्याच्या अंतर्गत महिला व बाल विकास मंत्रालय, भारत सरकार तसेच राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण यांच्या 'आशा' मोहिमेअंतर्गत लातूर जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण व लातूर येथील संत नामदेव माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने नुकतेच विशेष जनजागृती कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश तथा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे अध्यक्ष संजय भास्करा यांच्या मार्गदर्शनाखाली

आयोजित या कार्यक्रमात जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव व्यंकटेश गिरवतकर यांनी प्रमुख मार्गदर्शन केले.

बाल विवाहाचे दुपारिणाम, बाल विवाह प्रतिबंधक कायदा २००६, बाल संरक्षणाशी

संबंधित विविध कायदे याबाबत सविस्तर माहिती देताना त्यांनी विद्यार्थ्यांना बाल विवाहास कठोर विरोध करण्याचे आवाहन केले.

तसेच बाल विवाहामुळे मुलींचे शिक्षण,

आरोग्य आणि सर्वांगीण विकासावर विपरीत परिणाम होतो.

विवाहासाठी मुलीचे किमान वय १८ वर्षे आणि मुलाचे २१ वर्षे असणे आवश्यक आहे, असे त्यांनी सांगितले.

कार्यक्रमात मुख्याध्यिका श्रीमती बी. एस. पारो, मुख्य न्यायादरक्षक ए. जे. निवारी, बालसंरक्षण अधिकारी दाम्मनंद कांबळे यांच्यासह विद्यालयातील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि मोठ्या संख्येने विद्यार्थी उपस्थित होते.

गिरवतकर तसेच इतर मान्यवरांच्या आवाहानानुसार उपस्थित सर्वविद्यार्थ्यांनी बालविवाह मुक्त भारत निर्माण करण्यासाठी सामूहिक शपथ घेतली.

विद्यार्थ्यांनी गैरवर्तनास बळी पडू नये

न्यायाधीश बारटक्के : इंदापूर हायस्कूलमध्ये कायदेविषयक जागृती

इंदापूर, ता. ६ : "विद्यार्थ्यांनी कोणत्याही प्रकारच्या गैरवर्तनास बळी न पडता तत्काळ योग्य व्यक्ती व यंत्रणेकडे तक्रार करावी," असे आवाहन इंदापूर न्यायालयाचे सहदिवाणी न्यायाधीश पी. सी. बारटक्के यांनी केले.

इंदापूर येथील श्री नारायणदास रामदास हायस्कूल येथे इंदापूर तालुका विधी सेवा समिती व तालुका वकील संघ, यांच्या वतीने कायदेविषयक जनजागृती शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांमध्ये कायदेविषयक जागरूकता व सामाजिक जबाबदारीची जाणीव वाढवणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश होता.

या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी इंदापूर न्यायालयाचे मुख्य दिवाणी न्यायाधीश बारटक्के होते. यावेळी ते पॉक्सो कायदा संदर्भात मार्गदर्शन करताना बोलत होते. मुलांच्या संरक्षणासाठी या

इंदापूर : श्री. नारायणदास रामदास हायस्कूल येथे कायदेविषयक जनजागृतीप्रसंगी मार्गदर्शन करताना सहदिवाणी न्यायाधीश पी. सी. बारटक्के.

कायद्याची आवश्यकता, त्यातील तरतुदी व गुन्हांचे परिणाम याबाबत त्यांनी माहिती दिली. तर यावेळी प्रमुख वक्ते म्हणून उपस्थित असलेल्या अॅड. आर. आर. शुक्ल यांनी बालविवाह प्रतिबंधक कायदा व नागरिकांची जबाबदारी या विषयावर मार्गदर्शन केले. बालविवाहामुळे होणारे सामाजिक व आरोग्यविषयक दुष्परिणाम तसेच कायद्याने ठरवून दिलेले वय,

शिक्षेची तरतूद व नागरिकांची भूमिका याबाबत विद्यार्थ्यांना माहिती दिली.

प्राचार्य संजय सोरटे यांनी प्रास्ताविक केले. इंदापूर न्यायालयातील प्रतीक चिंचकर, आकाश खंदारे, संतोष दरदरे, अंगद थोरात तसेच शिक्षिका जयश्री गोसावी, वंदना शिकें उपस्थित होते. डी. टी. झगडे यांनी सूत्रसंचालन केले. अॅड. ए. एस. बागवान यांनी आभार मानले.

महामेळावा यशस्वी करण्यासाठी सूक्ष्म नियोजन करा

लोकमत न्यूज नेटवर्क

धुळे : सोनगीर येथील शासकीय सेवा व योजनांचा महामेळाव्यात शासनाच्या वेगवेगळ्या विभागामार्फत ५० ते ६० स्टॉल्स लावण्यात येणार आहे. या ठिकाणी कृषी, जिल्हा परिषद, आरोग्य विभाग, महसूल विभाग, आदिवासी विकास विभाग, कौशल्य विकास, कामगार विभागाच्या योजनांची माहिती लाभार्थीपर्यंत पोहचवता अशी माहिती जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे न्यायाधीश तथा सचिव प्रतिष्ठा कुलकर्णी यांनी दिली.

या मेळावानिमित्त पूर्वतयारी आढावा बैठक जिल्हाधिकारी कार्यालयातील सातपुडा सभागृहात न्यायाधीश प्रतिष्ठा कुलकर्णी यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली.

या बैठकीस उपजिल्हाधिकारी (सामान्य) संदीप पाटील, जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी चंद्रकान्त साबळे, रोहन कुवर, आदी उपस्थित होते.

या बैठकीस उपजिल्हाधिकारी (सामान्य) संदीप पाटील, जिल्हा परिषदेचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी चंद्रकान्त

साबळे, उपविभागीय अधिकारी रोहन कुवर, प्रकल्प अधिकारी प्रमोद पाटील, उपस्थित होते.

मेळाव्यात अशी व्यवस्था

- कार्यक्रमस्थळी पुरेसे पिण्याचे पाणी, अग्नीशमन, वाहन व्यवस्था, पाकिंग व्यवस्था, पोलिस बंदोबस्त, स्वच्छतेच्या अनुषंगाने साफसफाई करावी. कार्यक्रमाच्या ठिकाणी सफाईसाठी कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करावी.
- मेळाव्याच्या ठिकाणी लाभार्थ्यांना आणण्याची व्यवस्था करावी. महामेळाव्यात शासनाच्या वेगवेगळ्या विभागामार्फत ५० ते ६० स्टॉल्स लावण्यात येणार आहे.
- या ठिकाणी कृषी, जिल्हा परिषद, आरोग्य विभाग, महसूल विभाग, आदिवासी विकास विभाग, कौशल्य विकास, कामगार विभाग तसेच अन्य विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांची माहिती देण्यात यावी. मेळाव्यास जास्तीत जास्त नागरिक उपस्थित राहतील याची दक्षता घ्यावी.

राष्ट्रासाठी मध्यस्थी अभियानांतर्गत जनजागृती

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : राष्ट्रासाठी मध्यस्थी 'मेडिएशन फॉर द नेशन' या अभियानांतर्गत मध्यस्थी प्रक्रियेचे महत्त्व व फायदे सांगणारा जनजागृती कार्यक्रम नुकताच मुंबई शहर जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण यांच्या वतीने आयोजित करण्यात आला. याप्रसंगी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण मुंबईचे अध्यक्ष न्या. समीर आडकर तसेच जिल्हा न्यायाधीश ए. ए. नंदगावकर, जिल्हा न्यायाधीश एस. एम. बुक्के, प्राधिकरणाचे सचिव न्यायाधीश पवन तापडिया उपस्थित होते.

न्या. नंदगावकर यांनी मध्यस्थी प्रक्रियेचे फायदे विशद करताना सांगितले की, मध्यस्थी ही जलद,

कमी खर्चिक व सौहार्दपूर्ण वाद निवारणाची प्रभावी पद्धत असून, त्यामुळे न्यायालयांवरील ताण कमी होण्यास मदत होते व पक्षकारांमधील संबंध टिकून राहतात. न्या. आडकर यांनी मेडिएशन फॉर द नेशन अभियान यशस्वी करण्यासाठी सर्व वकिलांनी अधिकाधिक प्रकरणे मध्यस्थीसाठी पाठवावी, असे आवाहन केले.

यावेळी बॉम्बे सिटी सिव्हिल अॅण्ड सेशन्स कोर्ट ब्यार असोसिएशनचे अध्यक्ष अॅड. रवी जाधव व सचिव अॅड. आसीफ नक्वी यांनी अभियानास पूर्ण सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले. सदर कार्यक्रमास प्रशिक्षित मध्यस्थ व वकील उपस्थित होते.

अलिबागमध्ये सेवा, योजनांचा महामेळावा

वेगवेगळ्या शासकीय योजना एका छताखाली; जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचा पुढाकार

। संपादक । जिल्हा प्रतिनिधी ।

सर्वसाधारण घटकाला एका छताखाली योजण्याचा लाभ प्राप्त होऊन सर्व योजनांची माहिती मिळवी, यासाठी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाने पुढाकार घेतला आहे. जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण रायगड-अलिबाग व जिल्हाधिकारी कार्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने अलिबागमध्ये विधी सेवा महामेळावा अर्थात शासकीय सेवा योजनांचा महामेळावा आयोजित केला आहे. कुठल्या वेगवेगळ्या शासकीय योजनांची (S.Y.) हा उपक्रम राबविताना जगात असाधारण माहिती मिळवू शकते त्यासाठी वेगवेगळ्या शासकीय योजनांचा लाभ प्राप्त होऊ शकतो.

महामेळावाच्या उद्घाटन सोहळ्यात सहाय्यी १० वाक्यां देणार आहे. यावेळी उपमुख्य जिल्हाधिकारी किशन जगळे, पोलीस अधीक्षक अनिल दत्तात्रेय, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी जेठ भोसले, जिल्हा सचिवी प्रदीप

जेंड, संतोष चव्हा, अलिबाग वार असोसिएशनचे अध्यक्ष अॅड. प्रभात पाटील यादी मान्यवरांसह वेगवेगळ्या शासकीय अधिकारी, कार्यवाही व नागरिक उर्ध्विका आणता आहेत. या मेळाव्यामध्ये कार्यदर्शिका वृत्तीसह एसटी महामंडळ, प्रादेशिक पोलीस,

मनुष्य, प्रीक्षा, आरोग्य, शिक्षण, बुद्धी, सार्वजनिक, कलासंरक्षण, महिला व बालकल्याण तसेच जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीत वेगवेगळ्या शासकीय माहिती मिळवता आहे. त्यासाठी ३१ हून अधिक सत्रे उपलब्ध करणार आहेत.

वंचित, दुर्बल गरजूंना मिळणार योजनांचा लाभ

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण व जिल्हाधिकारी कार्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने अलिबागमध्ये महामेळावा आयोजित केला आहे. शासकीय योजनांचा लाभ वगैरे घटकाला पोहोचविण्यासाठी हा महामेळावा आयोजित केला आहे. कार्यदर्शिका माहिती व शासकीय योजना यातील वगैरे प्रभागीय पोहोचविण्यासाठी हा उपक्रम सुरु केला आहे. वंचित, दुर्बल, वरजू, घटकायुक्त प्रभागीय योजनांचा लाभ मिळवून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. कार्यदर्शिका माहिती व शासकीय योजना यातील वगैरे प्रभागीय पोहोचविण्यासाठी हा उपक्रम सुरु केला आहे. वंचित, दुर्बल, वरजू, घटकायुक्त प्रभागीय योजनांचा लाभ मिळवून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे.

वंचित घटकायुक्त माहिती घटकाला साध्याबरोबरच जगातल्या सर्व योजनांची माहिती त्यांच्यातील पोहोचविण्यासाठी हा उपक्रम हाती घेण्यात आला आहे. त्याची कार्यदर्शिका माहिती मिळवता आहे. वंचित, दुर्बल, वरजू, घटकायुक्त प्रभागीय योजनांचा लाभ मिळवून देण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे.

असाधारण आहे. या मेळाव्याच्या सुरुवातीला कार्यदर्शिका सेवेसह वेगवेगळ्या शासकीय योजनांचा लाभ प्राप्त होऊ शकतो. यासाठी वेगवेगळ्या शासकीय योजनांचा लाभ प्राप्त होऊ शकतो. यासाठी वेगवेगळ्या शासकीय योजनांचा लाभ प्राप्त होऊ शकतो.

दैनिक बहुरंगी वार्ता

बुधवार १८ फेब्रुवारी २०२६

दयाल धानोरा अस्वल हल्ला प्रकरणी जखमी व मृतांच्या कुटुंबियांना तात्काळ मदत प्रक्रियेची सुरुवात

प्रतिनिधी, किनवट
महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई तसेच जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, नांदेड यांच्या निर्देशानुसार "Implementation of NALSA Scheme on -ccess to Justice for Victims of Human Wild Life Conflict (HWC), 2025' अंतर्गत किनवट तालुक्यात टास्क फोर्सची स्थापना करण्यात आली आहे. मानववन्व्यजीव संघर्षाग्रस्तांना तातडीने न्यायप्रवेश व शासकीय मदत मिळावी, हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे.
 दि.१० फेब्रुवारी २०२६ रोजी

तालुक्यातील दयाल धानोरा येथे झालेल्या अस्वल हल्ल्यात जखमी झालेल्या तसेच मृत्युमुखी पडलेल्या शेतकऱ्यांची माहिती संबंधित टास्क फोर्समार्फत संकलित करण्यात आली. घटनेनंतर तात्काळ पावले उचलत सदर अहवाल जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, नांदेड यांच्याकडे सादर करण्यात आला.
 प्राधिकरणाने जखमी शेतकऱ्यांना तसेच मृत शेतकऱ्यांच्या कुटुंबियांना त्वरित नुकसानभरपाई मिळावी यासाठी संबंधित प्रशासनास सूचना दिल्या आहेत. त्यानुसार नुकसानभरपाई देण्याची प्रक्रिया प्रशासनाकडून सुरु करण्यात आली असून लाभार्थ्यांना

लवकरात लवकर मदत मिळणार असल्याची माहिती देण्यात आली आहे. मानववन्व्यजीव संघर्षाग्रस्तांच्या घटनांमध्ये पीडितांना कायदेशीर मदत, मार्गदर्शन व शासकीय योजनांचा लाभ तातडीने मिळावा यासाठी ही टास्क फोर्स महत्त्वाची भूमिका बजावणार असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. किनवट तालुक्यातील नागरिकांसाठी हा उपक्रम दिनासादायक ठरत आहे.

ईस्लापूर परि
तांड्यात क्रांति
समाप्त

तीन वर्षांत 'लोक अभिरक्षक'मुळे ९,२४० प्रकरणांत न्यायाचा आधार

शुल्क भरू न शकणाऱ्या अशिलांना कायदेशीर मदत; विधि सेवा प्राधिकरणाचा उपक्रम

खलील गिरकर
लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : न्यायालयीन सुनावणीसाठी वकिलांचे शुल्क भरू न शकणाऱ्या अशिलांसाठी तीन वर्षांपूर्वी लोक अभिरक्षक कार्यालय सुरू करण्यात आले असून त्याला मार्च महिन्यात तीन वर्षे पूर्ण होत आहेत. या कालावधीत मुंबईतील कार्यालयाच्या माध्यमातून ९ हजार २४० प्रकरणांमध्ये आरोपींना कायदेशीर मदत करण्यात आली आहे.

तुरुंगातील कैदी, महिला, अनुसूचित जाती व जमातीचे नागरिक, ६० वर्षे पूर्ण झालेले ज्येष्ठ नागरिक, दिव्यांग हेही सुविधा मिळवण्यास पात्र आहेत. त्याशिवाय ज्या व्यक्तींचे वार्षिक उत्पन्न ३ लाख रुपयांपर्यंत आहे, अशा व्यक्तींनाही मदत मिळू शकते. मात्र त्यांचा निर्णय जिल्हा विधि सेवा प्राधिकरणाच्या माध्यमातून घेतला जातो.

लिगल एड क्लिनिक

तुरुंगामध्ये लिगल एड क्लिनिकद्वारे कैद्यांना कायदेशीर पर्यायांची माहिती दिली जाते. दर आठवड्यात तीन वेळा तुरुंगात भेट देऊन हे काम केले जाते.

कामाची विभागणी

मुख्य व उपमुख्य अभिरक्षक - सत्र न्यायालयातील प्रकरणे हाताळतात.

दंडाधिकारी न्यायालयातील कामकाज - साहाय्यक अभिरक्षक हाताळतात.

कोणती प्रकरणे येतात?

न्यायाधीशांनी सुचवलेली प्रकरणे

जिल्हा विधि सेवा प्राधिकरणाने पाठवलेली प्रकरणे

तुरुंगातील कैद्यांकडून तुरुंगाधिकार्यांद्वारे आलेले अर्ज

जानेवारी महिन्यात किती काम

६६

सुट्टीच्या दिवशीही या कामात आमचे वकील कार्यरत असतात. मुंबईमध्ये सर्व प्रकारच्या गुन्ह्यांमधील आरोपींना विनामूल्य कायदेशीर साहाय्य केले जाते.

अॅड. सम्यक गिनेकर,
मुख्य लोक अभिरक्षक, मुंबई

मुंबईत असे आहे कार्यबळ

मुख्य लोक अभिरक्षक	१
उपमुख्य अभिरक्षक	७
साहाय्यक अभिरक्षक	१६
एकूण	२४

(राज्यात सर्वाधिक मुंबईत)

ही प्रकरणे हाताळली जातात...

पीएमएलए, मकोळा, एमपीआयडी, सेबी, पॉक्सो, एनडीपीएस, एनआयएची प्रकरणे हाताळली जातात. केवळ फौजदारी प्रकरणे हाताळली जातात. राष्ट्रीय विधि सेवा प्राधिकरणाच्या संकल्पनेतून योजनेला मार्च २०२३ मध्ये सुरुवात झाली. या योजनेला अत्यंत चांगला प्रतिसाद मिळत असून, कायदेशीर साहाय्य मागण्यासाठी येणाऱ्या अर्जात सातत्याने वाढ होत असल्याचे लोक अभिरक्षक कार्यालयाच्या वतीने सांगण्यात आले आहे.

शासन-प्रशासन

गंगाखेड़ के शिविर में उमड़े नागरिक

कानूनी और सरकारी सेवाएँ अंडर वन-रूप

लोकमत समाचार सेवा

परभणी : गंगाखेड़ में आज संपन्न शासन के महाशिविर में सेकड़ों नागरिकों को एक ही छत के नीचे (अंडर वन-रूप) कई तरह की कानूनी सेवाएँ और विभिन्न सरकारी योजनाओं की जानकारीयाँ उपलब्ध कराई गईं. इस शिविर में 40 सरकारी महकमों के स्टॉल्स के जरिए लाभार्थियों ने विविध योजनाओं का फायदा हासिल किया.

महाशिविर का उद्घाटन मुंबई उच्च न्यायालय की औरंगाबाद खंडपीठ के न्यायमूर्ति संदीप सी मोरे ने किया. अपने संबोधन में उन्होंने कहा कि शासन ने जन कल्याण के लिए अनेक योजनाएँ शुरू की हैं. अधिकांश सेवाएँ ऑनलाइन उपलब्ध हैं. नागरिकों, विशेषतः युवाओं को इन योजनाओं से लाभ उठाना चाहिए. न्यायमूर्ति ने स्पष्ट किया कि इस महाशिविर का उद्देश्य नागरिकों की बुनियादी जरूरतों की पूर्ति सुनिश्चित करना तथा योजनाओं को सीधे पात्र लाभार्थियों तक पहुंचाना है.

जिला विधि सेवा प्राधिकरण, गंगाखेड़ तहसील विधि सेवा समिति और जिला प्रशासन की मेजबानी में हुए इस महाशिविर के उद्घाटन सत्र की अध्यक्षता जिला व सत्र न्यायाधीश उज्ज्वला नदेश्वर ने की. उनका कहना रहा कि संविधान ने प्रत्येक नागरिक को अधिकार प्रदान किए हैं, जिनका उद्देश्य सामाजिक और आर्थिक न्याय सुनिश्चित करना है. यह शिविर

गंगाखेड़ में शनिवार को आयोजित सरकारी योजनाओं और कानूनी सेवाओं के शिविर में शिक्षा विभाग की एक योजना की पात्र घोषित छात्राओं को साइकिलें वितरित करते हुए अतिथि (ऊपर) और शिविर का उद्घाटन करते हुए मुंबई उच्च न्यायालय की औरंगाबाद खंडपीठ के न्यायमूर्ति संदीप कुमार सी मोरे व अन्य (दाएं).

वंचित वर्गों तक सरकारी योजनाएँ सुलभ कराने की दिशा में महत्वपूर्ण पहल है. जिलाधिकारी संजय सिंह चव्हाण ने कहा कि समाज के कमजोर और वंचित वर्ग न्याय से वंचित न रहें, यह सुनिश्चित करना प्रशासन की प्राथमिकता है. कानून भय का विषय नहीं, बल्कि नागरिकों की सुरक्षा और अधिकारों की गारंटी है. इस अवसर पर

जिला परिषद की मुख्य कार्यकारी अधिकारी नतीशा माथुर, गंगाखेड़ तहसील विधि सेवा समिति के अध्यक्ष दिनेश कुरुलकर, जिला विधि सेवा प्राधिकरण के सचिव भूषण काले, परभणी जिला वकील संघ के अध्यक्ष एसटी अड़किने और गंगाखेड़ तहसील वकील संघ के अध्यक्ष मिलिंद क्षीरसागर आदि उपस्थित थे.

तरुणांनी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून योजनांचा लाभ घ्यावा

न्या. संदिपकुमार सी.मोरे :
गंगाखेडला महाशिविर

लोकमत न्यूज नेटवर्क

परभणी : शासन हे सर्वस्तरावर जनतेच्या कल्याणासाठी विविध योजना राबवत असते. शासनाच्या अनेक योजना ऑनलाईन उपलब्ध आहेत. जनतेने विशेषतः तरुणांनी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून या योजनांचा लाभ घ्यावा, असे असे प्रतिपादन मुंबई उच्च न्यायालय खंडपीठ औरंगाबादचे न्यायमूर्ती संदिपकुमार सी. मोरे यांनी केले.

मुंबई उच्च न्यायालय खंडपीठ औरंगाबादचे न्यायमूर्ती संदिपकुमार सी. मोरे यांच्या हस्ते शासकीय योजनांचा महामेळावा, कायदे विषयक महाशिविर गंगाखेडला शनिवारी झाले. शिविरास नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. यावेळी जिल्हा व सत्र न्यायाधीश उच्च न्यायालय नंदेश्वर यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या कार्यक्रमास जिल्हाधिकारी संजयसिंह चव्हाण, मुख्य कार्यकारी अधिकारी नतीशा माथुर, गंगाखेड तालुका विधी

सेवा समितीचे अध्यक्ष दिनेश डी. कुरुलकर यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, सर्वोच्च न्यायालय तसेच महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, परभणी, तालुका विधी सेवा समिती, गंगाखेड आणि जिल्हा प्रशासनाच्या संयुक्त विद्यमाने महामेळाव्याचे आयोजन केले होते. प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश उच्च न्यायालय नंदेश्वर यांनी प्रास्ताविक केले. जिल्हाधिकारी संजयसिंह चव्हाण यांनी मनोगत व्यक्त केले.

कार्यक्रमास जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे सचिव भूषण एम.काळे, परभणी जिल्हा वकील संघाचे अध्यक्ष एस.टी.अडकिने, गंगाखेड तालुका वकील संघाचे अध्यक्ष मिलिंद बी. क्षीरसागर आर्दीसह नागरिकांची उपस्थिती होती. विविध योजनांचा प्रातिनिधीक स्वरूपात प्रत्येकी दोन लाभार्थीना मान्यवरांच्या हस्ते लाभाचे वितरण केले. शिबीरामध्ये विविध शासकीय कार्यालयांचे ४० स्टॉल उभारले होते.

पुढारी

विटा : येथील महामेळाव्यात ल्हाभाधीस ट्रॅक्टर चावीचे वितरण करताना मुंबई उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीश भारती डांगरे व न्या. सोमशेखर सुंदरेसन, चावेली जिल्हाधिकारी अशोक काकडे, जि. प.चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी विशाल सरवाडे, विटा बार असोसिएशनचे अध्यक्ष अॅड. विजय जाधव, अप्पर पोलिस अधीक्षक कल्पना बारावकर, न्या. आर. आर. भागवत उपस्थित होते.

शेवटच्या गरजूपर्यंत योजना पोहोचणे गरजेचे

न्या. भारती डांगरे : विटा येथे विधी सेवा व शासकीय योजनांचा महामेळावा

विटा : पुढारी वृत्तसेवा

सरकारी योजनांचा लाभ घेणे हा लोकांचा एक आहे, मात्र त्या योजना शेवटच्या गरजू माणसापर्यंत पोहोचवणे हे प्रशासनाचे कर्तव्य आहे. अशा विधी सेवा व शासकीय योजनांच्या महामेळाव्यातून ते साधते, त्यामुळे समान संधी मिळून न्याय लोकांपर्यंत पोहोचेल, असा विश्वास मुंबई उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीश तथा सांगलीच्या पालक न्यायाधीश भारती डांगरे यांनी व्यक्त केला.

विट्यात विधी सेवा व शासकीय योजनांच्या महामेळाव्याच्या उद्घाटनप्रसंगी न्यायाधीश भारती डांगरे बोलत होत्या. मुंबई उच्च न्यायालयाने न्यायाधीश सोमशेखर सुंदरेसन, प्रभारी प्रमुख जिल्हा सत्र न्यायाधीश व्ही. डी. निंबाळकर, जिल्हाधिकारी अशोक काकडे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी विशाल सरवाडे,

प्राधिकरणाची सामान्य माणसाला सर्व ती मदत

न्या. भारती डांगरे म्हणाल्या, विधी सेवा प्राधिकरण गरजू आणि गरीब लोकांसाठी कायदेशीर मदत आणि वकिलांची मदत मोफत उपलब्ध करून देते. न्यायालयीन प्रक्रियेत सामान्य माणसाला लागणारी सर्व मदत प्राधिकरण उपलब्ध करून देईल.

अप्पर पोलिस अधीक्षक कल्पना बारावकर, जिल्हा व सत्र न्यायाधीश आर. आर. भागवत, जिल्हा प्राधिकरण सचिव जी. जी. कांबळे, विटा बारचे अध्यक्ष अॅड. विजय जाधव प्रमुख उपस्थित होते.

न्या. सुंदरेसन म्हणाले, प्रत्येक कुटुंबात कायदा साक्षरता असण्याला हवी. त्यासाठी कायदेविषयक शिक्षण घेणे आवश्यक आहे.

जिल्हाधिकारी अशोक काकडे म्हणाले, न्याय, निद्रा आणि संविधान घामुळे समाजाचा पाया पक्कम होतो. त्यामुळे आणि सर्वांनी लोकसाठी

सुव्यवस्थासाठी प्रयत्न करावा.

विशाल सरवाडे म्हणाले, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण संचित, आर्थिकदृष्ट्या सुबल घटकासाठी आलेचा किरण आहे.

अप्पर पोलिस अधीक्षक कल्पना बारावकर, न्यायाधीश व्ही. डी. निंबाळकर यांचीही भाषणे झाली. इस्लामपूरच्या जिल्हा न्या. अचला कश्यपकर, विट्याच्या न्या. परलबी सुर्ववंशी यांनी सूत्रसंचालन केले. न्या. आर. आर. भागवत यांनी आभार मानले. कार्यक्रमास विविध विभागांचे अधिकारी, कर्मचारी उपस्थित होते.

Sangli Edition

Feb 15, 2026 Page No. 03

Powered by: erelego.com

समाजातील सर्व घटकांना न्याय देण्यासाठी सदैव तत्पर !

● अलियाग/विधीद लेख युक्त समाजातील वंचित, दुर्बल तसेच सर्वसामान्य नागरिकांना तावडीने आणि कोकल न्याय मिळवून देण्यासाठी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण सुवागड सदैव तत्पर असल्याचे प्रतिपादन प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश राजेंद्र सावंत यांनी केले.

कुठळ मेघील आरसीएफ हॉलमध्ये आयोजित विधी सेवा माहाशिविर व शासकीय सेवा-योजनांच्या महामेळाव्यात ते बोलत होते.

विधी सेवा समितीच्या माध्यमातून जिल्हा व तालुका स्तरावर नियमित कार्यदेविषयक मार्गदर्शन शिबिर आयोजित केले

जात असून अनेक प्रकारणत नागरिकांना योग्य कार्यदेशीर सेवा पुरविल्यात येते. 'न्याय ही संकल्पना तळागाळापर्यंत पोहोचवी आणि कोणताही नागरिक न्यायापासून वंचित राहू नये, हा या उपक्रमासाठी मुख्य उद्देश आहे', असे सावंत यांनी स्पष्ट केले.

या कार्यक्रमास जिल्हाधिकारी

किशन जाधवे, जिल्हा खीबदेव्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले, जिल्हा पोलिस अधीक्षक अचल दलाल, विधी सेवा समितीच्या सचिव तेजस्विनी निराळे, जिल्हा सरकारी वकील अॅड. संतोष पवार, अलियाग वार असोसिएशनचे अध्यक्ष अॅड. प्रसाद पाटील यांच्यासह विविध न्यायालयीय न्यायाधीश,

प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश राजेंद्र सावंत यांचे प्रतिपादन

शासकीय विभागांचे अधिकारी, मनोज, कर्मचारी आणि महिला बचत गट मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

जिल्हाधिकारी किशन जाधवे यांनी कार्यदेविषयक जनसमूहाचे महत्त्व अधोरेखित करत सहाय्य सरदार कावठाची प्राथमिक ओळख देणारे विषय अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्याची गरज स्पष्ट केली. शासनाच्या विविध विभागांकडून राबविण्या

जाणाऱ्या योजनांचा लाभ घेत गरजूंपर्यंत पोहोचविण्यासाठी अशा महामेळाव्यांची आवश्यकता असल्याचे त्यांनी नमूद केले. कार्यक्रमात ३२ शासकीय विभागांचे माहिती स्टॉल उभारण्यात आले होते.

जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले यांनी लोकअटालींचा वार घसुली व प्रशासकीय कामकाजात होणारा उपयोग स्पष्ट केला, तर जिल्हा पोलिस अधीक्षक अचल दलाल यांनी कार्यदे अंमलबजावणी व नागरिकांच्या सहभागाचे महत्त्व सांगितले. माहितीचे मिळालेली माहिती इनरुंपर्यंत पोहोचवावी, असे आवाहन त्यांनी केले.

राज्य घटनेने प्रत्येकाला समान हक्क दिले

न्यायमूर्ती मुकुलिका जवळकर; नेर येथे शासकीय योजनांचा महामेळावा

■ सकाळ युवसेवा

ने. टा. २२ : समाजातील वंचित, दुर्बल, महिला, शेतकरी, कानगर यांना योग्य कार्यदेशीर सल्ला मिळावा, हा या विधी सेवा शिबिर, शासकीय योजनांचा महामेळावा आयोजनाचा उद्देश आहे. भारतीय राज्य घटनेचे विचार प्रत्यक्षात उतरविण्यासाठी विधी सेवा समिती कार्यरत आहे. भारतीय राज्य घटनेने प्रत्येक नागरिकांना समान न्याय, समान हक्क दिलेले आहेत, असे प्रतिपादन मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडापीठाच्या न्यायमूर्ती मुकुलिका जवळकर यांनी केले.

नेर येथे आयोजित विधी सेवा माहाशिविर आणि शासकीय कार्यपालकांनी योजनांचा महामेळावाच्या माध्यमातून न्यायमूर्ती बोलत होत्या. यावेळी मंत्रालय न्यायमूर्ती निवेदिता मेहता, न्यायमूर्ती नंदीश देवापति, जिल्हाधिकारी विकास मोना, पोलिस अधीक्षक कुमार चिंता, न्यायमूर्ती

नेर : छात्राधीना वाहनाची प्रतिकारक चाबी देताना न्यायमूर्ती जवळकर व उपस्थित जिल्हाधिकारी, पोलिस अधीक्षक

शेखर मुत्सडे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी मंरार पाकी, न्यायमूर्ती गजानन फुलझालके, अॅड. संजय जैन, अॅड. दिलीप देशमुख प्रमुखपणे उपस्थित होते. यावेळी जिल्हाधिकारी विकास मोना यांनी शासनाच्या विविध योजनांची माहिती दिली. नागरिकांनी या लोककल्याणकारी योजनांचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन त्यांनी यावेळी केले. राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, नवी दिल्ली, महाराष्ट्र राज्य विधी

सेवा प्राधिकरण, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, जिल्हा प्रशासन नेर तालुका विधी सेवा यांच्या संयुक्त विद्यमाने रविवारी (ता.२२) स्थानिक तालुका स्त्रिया संकुलत विधी सेवा महा शिबिर आणि शासकीय कार्यपालकांनी योजनांचा महामेळावा पार पडला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक टोक दगडले यांनी केले. सुलभचालन रेजुका मोरे, मोहन पीळ यांनी संयुक्तरीत्या केले. वैयक्तिक लभार्थी, महिला बचत गट, दिव्यांग

यांचे विविध योजनांनापुढे बंधू दुकळ, मातवळक, बंधू रक्कमेचे घनदेश न्यायमूर्तीच्या हस्ते विचारित करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या शासनाच्या विविध योजनांचे माहिती देणारे स्टॉल उभारलेले होते. यावेळी पोलिस बंदोबस्त चोख ठेवण्यात आला होता. या कार्यक्रमात न्यायिक अधिकारी वकील, पत्रकार, बचत गट महिला, नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची संपता गाळी.

८ शाळांतील ७ हजार विद्यार्थ्यांनी एकसाथ घातले १२ सूर्यनमस्कार

'शक्ती-भक्ती महाकुंभ'मध्ये भगवद्गीतेच्या १२ व्या अध्यायाचे पठण करित आसनांचाही प्रसार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

छत्रपती संभाजीनगर : गीता परिवाराच्या स्थापनेच्या चतुर्दशक वर्षपूर्तीनिमित्त वाळूज येथील 'ऑर्चिड टेक्नो स्कूल' मध्ये 'शक्ती-भक्ती महाकुंभ' कार्यक्रम उत्साहात पार पडला. बजाजनगर परिसरातील आठ शाळांतील तब्बल सात हजार विद्यार्थ्यांनी एकत्र येत १२ सूर्यनमस्कार आणि भगवद्गीतेच्या बाराव्या अध्यायाचे सामूहिक पठण करून उपस्थितांना भारावून टाकले.

"शक्ती सूर्यांच्या उपासनेतून आणि भक्तिगीतेच्या भक्तियोगातून" या संकल्पनेवर आधारित या उपक्रमासाठी गीता परिवाराच्या कार्यकर्त्यांनी महिनाभर अथक परिश्रम घेतले. शहर व वाळूज महानगरातील विविध शाळांमध्ये जाऊन विद्यार्थ्यांना गीतेचा बारावा अध्याय आणि सूर्यनमस्काराचे प्रशिक्षण देण्यात आले. त्याचंच भव्य प्रात्यक्षिक या महाकुंभात सादर करण्यात आले.

प्रवचनकार राजेश्वरी जोशी यांनी भारतीय संस्कृतीचे महत्त्व घटवून देत

गीता परिवाराच्या वतीने आयोजित 'शक्ती-भक्ती महाकुंभ' सूर्यनमस्कार घालताना विद्यार्थी.

मंगल स्मरणाचे श्लोक विद्यार्थ्यांकडून म्हणवून घेतले. वैशाली फडणीस यांनी जागरूकतेबाबत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

सपना सारडा यांनी सूत्रसंचालन केले. मुख्याध्यापिका अंजुम शेख यांनी मनोगत व्यक्त केले. गीता परिवाराच्या

वतीने सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांना प्रशस्तिपत्रे तसेच सहभागी शाळांना शुक्रायुधे प्रदान करण्यात आली. यशस्वितेसाठी अध्यक्ष कविता होलांनी सचिव सपना सारडा आणि कोषाध्यक्ष लीना राठी, प्रकल्प प्रमुख सुवर्णा मुंदह माधुरी सोमणी, उषा धुत पदाधिकाऱ्यांनी परिश्रम घेतले.

कायदेविषयक जागृती करण्यासाठी उपक्रम

बालकांविरुद्ध गुन्हांचे प्रमाण वाढत असताना स्वतःची मदत करी, कराची याची जाणीव जागृती करण्यात आली.

ओझर येथे २८ फेब्रुवारीला शासकीय योजना व कायदेविषयक सेवांचा महामेळावा!

दुर्गम भागातील नागरिकांना लाभ; उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्तींची उपस्थिती

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

जुन्नर : राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली तसेच महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण यांच्या मार्गदर्शनाखाली २८ फेब्रुवारी रोजी श्री क्षेत्र ओझर विघ्नहर गणपती देवस्थान येथे शासकीय योजना व कायदेविषयक सेवांचा भव्य महामेळावा आयोजित करण्यात आला आहे.

हा उपक्रम जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, पुणे, तालुका विधी सेवा समिती जुन्नर आणि तालुका बार असोसिएशन जुन्नर यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविण्यात येणार आहे. पुणे जिल्ह्यातील जुन्नर, आंबेगाव, (खेड) राजगुरुनगर व शिरूर तालुक्यातील आदिवासी, दिव्यांग, ज्येष्ठ नागरिक, बांधकाम व

➕ दुर्गम भागातील नागरिकांना प्रत्यक्ष लाभ; उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्तींची विशेष उपस्थिती

उसतोड कामगार, महिला, मुले तसेच सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील लाभार्थ्यांना विविध शासकीय योजनांचा प्रत्यक्ष लाभ मिळावा हा या उपक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे.

नोंदणी, पडताळणी

व तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन

महामेळ्यात विविध शासकीय विभागांचे अधिकारी प्रत्यक्ष उपस्थित राहून पात्र लाभार्थ्यांची नोंदणी, कागदपत्रांची पडताळणी आणि अर्ज प्रक्रिया सुलभ करणार आहेत. तसेच मोफत विधी सेवा, शासनाच्या विविध योजना,

अनुदान, पेन्शन, विमा योजना आणि सामाजिक सुरक्षा योजनांची सविस्तर माहिती नागरिकांना दिली जाणार आहे. तज्ज्ञांकडून मार्गदर्शन मिळणार असल्याने ग्रामीण व दुर्गम भागातील नागरिकांना एका ठिकाणी सर्व सेवा उपलब्ध होणार आहेत. जिल्हा न्यायाधीश तथा अध्यक्ष, तालुका विधी सेवा समिती जुन्नर श्री. एस. बी. शेलार यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे अधिकाधिक नागरिकांनी उपस्थित राहून योजनांचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन केले आहे. उच्च न्यायालयातील सन्माननीय न्यायमूर्तींच्या विशेष उपस्थितीमुळे या महामेळ्याच्या विशेष महत्त्व प्राप्त झाले. दुर्गम व अतिदुर्गम भागातील जनतेसाठी विधी सेवेचे दरवाजे अधिक खुले होतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

महाराष्ट्र

अलिबागमध्ये भरला शासकीय योजनांचा महामेळावा

अलिबाग प्रतिनिधी ।

सर्वोच्च न्यायालय आणि महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या मार्गदर्शनाखाली रायगड जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणामार्फत शनिवारी (ता.14) अलिबाग येथील कुरुळ येथील आरसीएफ हॉल येथे भव्य 'विधी सेवा शिबिर व विविध शासकीय योजनांचा महामेळावा' आयोजित करण्यात आला होता. या महामेळाव्याचे उद्घाटन जिल्हाधिकारी किशन जावळे, जिल्हा पोलिस अधीक्षक आंचल दलाल, राजिप मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले व प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश राजेंद्र सावंत यांच्या हस्ते करण्यात आले.

या महामेळाव्याचे मुख्य उद्दिष्ट म्हणजे शासनाच्या विविध कल्याणकारी योजना समाजातील वंचित, दुर्बल आणि गरजू घटकांपर्यंत प्रभावीपणे

पोहोचवणे आणि त्यांना योजनांचा थेट लाभ मिळवून देणे हे आहे. जिल्हा प्रशासन, जिल्हा न्यायालय आणि पोलीस अधीक्षक कार्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने हा उपक्रम राबविण्यात आला. महामेळाव्यात जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, जिल्हा परिषद ग्रामपंचायत विभाग, घरकुल योजना, शिक्षण विभाग, महिला व बालकल्याण विभाग, आरोग्य, शिक्षण, कृषी, समाजकल्याण, मत्स्यव्यवसाय, आदिवासी विकास, प्रादेशिक परिवहन कार्यालय (आरटीओ), पशुसंवर्धन विभाग, महावितरण, निवडणूक विभाग अशा विविध शासकीय विभागांचे सुमारे 32 स्वतंत्र स्टॉल्स उभारण्यात आले.

पुढारी

अलिबाग जिल्हा न्यायालयातील लोकअभिरक्षक सेवेचा जनसामान्यांना आधार

रायगड : पुढारी वृत्तसेवा

तुरुंगातील कैदी, महिला, मुले, अनुसूचित जाती-जमातीचे नागरिक, ६० वर्ष पूर्ण झालेले ज्येष्ठ नागरिक, दिव्यांग, आपत्तीग्रस्त व ज्या व्यक्तींचे वार्षिक उत्पन्न ३ लाख व त्यापेक्षा कमी आहे अशा व्यक्तींना जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या माध्यमातून लाभ दिला जातो. आर्थिक परिस्थिती नसल्यामुळे न्यायालयीन सुनावणीकरीता वकिलांचे शुल्क भरू न शकणाऱ्या अशीलांसाठी ३ वर्षांपूर्वी लोकअभिरक्षक कार्यालय, अलिबाग जिल्हा न्यायालयात सुरू करण्यात आले असून मार्च महिन्यामध्ये त्याला ३ वर्ष पूर्ण होत आहेत. याकालावधीत या कार्यालयाने अनेक न्यायालयीन बंदी, आर्थिक परिस्थिती नसलेल्या आरोपींना मोफत खटले चालवण्याकरीता वकिल देवून कायदेशीर मदत केलेली आहे.

लिंगल एड क्लिनिक-तुरुंगामध्ये लिंगल एड क्लिनिक द्वारे

कैद्यांना कायदेशीर पर्यायांची माहिती दिली जाते. दर आठवड्यात २ वेळा तुरुंगात भेट देवून हे काम केले जाते.

कामाची विभागाणी-मुख्य व उपमुख्य लोकअभिरक्षक हे सत्र न्यायालयातील प्रकरणे हाताळतात. तर प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी न्यायालयातील कामकाज सहाय्यक अभिरक्षक हे पाहतात.

कोणती प्रकरणे हाताळली जातात- न्यायाधीशांनी सूचविलेली प्रकरणे, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाने पाठविलेली प्रकरणे, तुरुंगातील बंदी आरोपी यांच्याकडून आलेले अर्ज.

अलिबागमध्ये असे आहे कार्यबळ- मुख्य लोकअभिरक्षक- १, उपमुख्य लोकअभिरक्षक- १, सहाय्यक लोकअभिरक्षक- ४. या योजनेला अत्यंत चांगला प्रतिसाद मिळत असून कायदेशीर सहाय्य मागण्यासाठी येणाऱ्या अर्जात सातत्याने वाढ होत आहे.

Raigad Edition

Feb 14, 2026 Page No. 04

Powered by: erelego.com

देशोन्नती

भंडारा बसस्थानकावर कायदेविषयक शिबीर व लोकअदालत जनजागृती पथनाट्य

भंडारा : नागरिकांमध्ये कायदेशीर साक्षरता वाढावी, लोकअदालतची संकल्पना तळागाळापर्यंत पोहोचावी तसेच सामान्य नागरिकांनी आपल्या प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा तडजोडीच्या माध्यमातून करावा, या उद्देशाने जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, भंडारा याच्या वतीने शुक्रवारी ६ फेब्रुवारी रोजी भंडारा बसस्थानक परिसरात कायदेविषयक शिबीर व जनजागृती पथनाट्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

कार्यक्रमाची सुरुवात कायदेविषयक मार्गदर्शनाचे करण्यात आली. यावेळी अॅड. राजेश राहुल यांनी उपस्थित प्रवासी, नागरिक व स्थानिक व्यावसायिकांना लोकअदालतचे महत्त्व, कार्यपद्धती व फायदे याबाबत सविस्तर माहिती दिली. त्यांनी सांगितले की, लोकअदालतीच्या माध्यमातून प्रकरणे कमी खर्चात, कमी वेळेत आणि सामोपचाराने निकाली निघतात. तसेच गरजू नागरिकांना मोफत कायदेशीर मदत कशी मिळवता येते, याबाबतही मार्गदर्शन केले. त्यांनी नागरिकांचे मूलभूत हक्क, कायदेशीर जबाबदाऱ्या व न्यायप्रक्रियेतील उपलब्ध सुविधा यावरही प्रकाश टाकला.

यानंतर लोकअदालत जनजागृतीसाठी प्रभावी पथनाट्य सादर करण्यात आले. या पथनाट्यातून न्यायालयीन प्रक्रियेची प्रत्येक टप्पे सादर केले. लोकअदालतीच्या माध्यमातून प्रकरणे

तसेच सामान्य माणसाला मिळणारी कायदेशीर मदत यांचे नाट्यमय व सोप्या पद्धतीने सादरीकरण करण्यात आले. बसस्थानकावरील प्रवासी, रिक्शाचालक, दुकानदार व नागरिकांनी मोठ्या उत्सुकतेने हे पथनाट्य पाहिले आणि टाळ्यांच्या गजरात कलाकारांचे कौतुक केले. या जनजागृती उपक्रमात चिराग राठोड, दीपक गायकवाड, साहिल, परवेज तसेच जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचे पॅरा-लीगल स्वयंसेवक यांनी सक्रिय सहभाग घेतला. त्यांनी नागरिकांना माहितीपत्रके वाटप केली व लोकअदालतीबाबत शंकांचे निरसन केले.

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या मार्गदर्शनाखाली हा उपक्रम यशस्वीपणे राबविण्यात आला. अधिकाधिक नागरिकांनी लोकअदालतीचा लाभ घ्यावा व आपल्या प्रलंबित प्रकरणांचा सामोपचाराने निपटारा करावा, असे आवाहन करण्यात आले.

Bhandara Edition

Feb 13, 2026 Page No. 3

Powered by: erelego.com

Maharashtra State Legal Services Authority, Mumbai

Address

3rd Floor, MTNL Building, Fountain, Near
Bombay High Court, Mumbai - 400 001.

Contact Number

(022) 2269 1395 / 2082 5999

98690 88444

Toll Free : 15100

Email

mksa-bhc@nic.in

Website

<https://legalservices.maharashtra.gov.in>

Social Media Handles

 <https://www.youtube.com/@mksamumbai4793>

 <https://www.facebook.com/mksamumbai>

 https://www.instagram.com/maharashtra_slsa/

 [@MksaMumbai](https://twitter.com/MksaMumbai)